Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

25 päivänä tammikuuta 2017 [1]

Ennakkoratkaisupyyntö — Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa — Puitepäätös 2002/584/YOS — Eurooppalainen pidätysmääräys — 23 artikla — Määräaika etsityn henkilön luovuttamiselle — Mahdollisuus sopia uudesta luovuttamispäivästä useammin kuin kerran — Etsitty henkilö vastustelee luovuttamista — Ylivoimainen este

Asiassa C-640/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Court of Appeal (toisen asteen tuomioistuin, Irlanti) on esittänyt 24.11.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 2.12.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, joka koskee sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, jonka kohteena on

**Tomas Vilkas,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan ja D. Šváby,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.7.2016 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Tomas Vilkas, edustajinaan M. Kelly, QC, M. Lynam, BL, B. Coveney, J. Wood ja T. Horan, solicitors,

— Irlanti, asiamiehinään E. Creedon, D. Curley ja E. Pearson, avustajinaan S. Stack, SC, ja J. Benson, BL,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas ja F.-X. Bréchot,

— Liettuan hallitus, asiamiehinään D. Kriaučiūnas, R. Krasuckaitė ja J. Nasutavičienė,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

— Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

1 — * Oikeudenkäyntikieli: englanti.

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään S. Brandon, avustajanaan J. Holmes, barrister,

— Euroopan komissio, asiamiehinään R. Troosters ja S. Grünheid,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.10.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL 2009, L 81, s. 24; jäljempänä puitepäätös), 23 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, joka koskee liettualaisen tuomioistuimen antamien Tomas Vilkasia koskevien eurooppalaisten pidätysmääräysten täytäntöönpanoa Irlannissa.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

### *Unionin oikeus*

Yksinkertaistetusta menettelystä luovuttamisessa tehty yleissopimus

3 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa tehdyn 10.3.1995 allekirjoitetun yleissopimuksen (EYVL 1995, C 78, s. 2; jäljempänä yksinkertaistetusta menettelystä luovuttamisessa tehty yleissopimus) 11 artiklan 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Sellaisen ylivoimaisen esteen sattuessa, joka estää henkilön luovuttamisen – – määrätyssä ajassa, – – asianomainen viranomainen ilmoittaa asiasta toiselle viranomaiselle. Nämä sopivat keskenään uudesta luovuttamispäivästä. Tällöin luovuttaminen tapahtuu kahdenkymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä. Jos asianomainen on määräajan päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.”

Puitepäätös

4 Puitepäätöksen johdanto-osan viidennessä ja seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.

– –

(7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä [EU] 2 artiklassa tarkoitetun ja [EY] 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.”

5 Puitepäätöksen 1 artiklan, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja velvollisuus panna se täytäntöön”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.”

6 Puitepäätöksen 12 artiklassa, jonka otsikko on ”Henkilön pitäminen säilössä”, säädetään seuraavaa:

”Kun henkilö otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.”

7 Puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.”

8 Puitepäätöksen 23 artiklan, jonka otsikko on ”Määräaika henkilön luovuttamiselle”, sanamuoto on seuraava:

”1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

2. Hänet luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.

3. Jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan 2 kohdan mukaisessa määräajassa jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on välittömästi otettava yhteyttä toisiinsa ja sovittava uudesta luovuttamispäivästä. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa

tästä välittömästi pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

5. Jos kyseinen henkilö on 2–4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.”

*Irlannin oikeus*

9 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä vuonna 2003 annetun lain (European Arrest Warrant Act 2003) pääasiaan sovellettavan version 16 §:n 1 ja 2 momentilla säännellään sitä, että High Court (alioikeus, Irlanti) antaa määräyksiä, joilla velvoitetaan luovuttamaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevat henkilöt.

10 Lain 16 §:n 3A momentissa säädetään, että henkilö, johon tällaista määräystä sovelletaan, lähtökohtaisesti luovutetaan pidätysmääräyksen antaneelle valtiolle viimeistään kymmenen päivän kuluttua määräyksen voimaantulosta.

11 Tämän lain 16 §:n 4 ja 5 momentissa säädetään seuraavaa:

”4) Kun High Court antaa 1 tai 2 momentin mukaisen määräyksen, se, jollei se määrää 18 §:n nojalla luovuttamisen lykkäämisestä,

– –

b) määrää, että kyseinen henkilö pidetään vangittuna – – enintään 25 päivää odotettaessa määräyksen ehtojen toteuttamista, ja

c) määrää, että henkilö tuodaan uudelleen High Courtiin,
i) jos häntä ei luovuteta ennen 3A momentissa säädetyn luovuttamista koskevan määräajan päättymistä, mahdollisimman pian tämän määräajan päätyttyä tai
ii) jos valtion keskusviranomaiselle selviää, että valtiossa tai pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa ilmenevien olosuhteiden vuoksi, joihin valtio ei voi vaikuttaa, henkilöä ei luovuteta ennen i alakohdassa tarkoitetun määräajan päättymistä, ennen tätä päättymistä.

5) Jos henkilö tuodaan High Courtiin 4 momentin c kohdan mukaisesti, High Court,

a) jos se on vakuuttunut, että valtiossa tai pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa ilmenevien olosuhteiden vuoksi, joihin valtio ei voi vaikuttaa, henkilöä ei luovutettu tai ei mahdollisesti luovuteta 3A momentissa säädetyssä määräajassa,
i) vahvistaa pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen suostumuksella henkilön uuden luovuttamispäivän ja
ii) määrää, että kyseinen henkilö pidetään vangittuna – – enintään kymmenen päivää i alakohdan nojalla vahvistetun uuden määräpäivän jälkeen odotettaessa luovuttamista,

ja

b) kaikissa muissa tapauksissa määrää, että henkilö vapautetaan.”

**Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

12 Liettualainen tuomioistuin on antanut Tomas Vilkasista kaksi eurooppalaista pidätysmääräystä.

13 High Court antoi 9.7.2015 kaksi määräystä Vilkasin luovuttamisesta Liettuan viranomaisille kymmenen päivän kuluessa määräysten voimaantulosta eli viimeistään 3.8.2015.

14 Irlannin viranomaiset yrittivät järjestää Vilkasin luovuttamisen Liettuan viranomaisille 31.7.2015 kaupallisella lennolla. Ensimmäinen luovutusyritys epäonnistui Vilkasin vastustelun vuoksi, kun koneen lentäjä epäsi hänen pääsynsä tämän lennon suorittaneeseen koneeseen.

15 High Court määräsi tällöin Vilkasin luovuttamisesta Liettuan viranomaisille kymmenen päivän kuluessa 6.8.2015 jälkeen. Uusi luovutusyritys epäonnistui 13.8.2015 asianomaisen käyttäytymisen vuoksi.

16 Minister for Justice and Equality (oikeus ja tasa-arvoministeri, Irlanti) pyysi tämän vuoksi High Courtilta lupaa kolmanteen yritykseen luovuttaa Vilkas Liettuan viranomaisille, tällä kertaa meri- ja maateitse. Kyseinen tuomioistuin katsoi kuitenkin 14.8.2015, että sillä ei ole toimivaltaa tutkia tätä pyyntöä, ja määräsi Vilkasin vapautettavaksi.

17 Oikeus- ja tasa-arvoministeri valitti tästä ratkaisusta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

18 Tässä tilanteessa Court of Appeal (toisen asteen tuomioistuin, Irlanti) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Mahdollistetaanko ja/tai sallitaanko puitepäätöksen 23 artiklassa uudesta luovuttamispäivästä sopiminen useammin kuin kerran?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, päteekö se johonkin vai kaikkiin seuraaviin tilanteisiin: kun etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan [23 artiklan] 2 kohdan mukaisessa määräajassa jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, minkä takia sovitaan uudesta luovuttamispäivästä, ja kun tällaisten olosuhteiden

— todetaan jatkuvan tai

— niiden todetaan lakkaamisensa jälkeen toistuvan tai

— niiden lakkaamisen jälkeen on ilmaantunut erilaisia tällaisia esteitä, joiden vuoksi etsittyä henkilöä ei kyetä tai ei todennäköisesti kyetä luovuttamaan mainittuun uuteen luovuttamispäivään liittyvässä määräajassa?”

**Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu**

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksillään, joita on syytä tarkastella yhdessä, ennen kaikkea tietää, onko puitepäätöksen 23 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä sille, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen sopivat uudesta luovuttamispäivästä puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan nojalla, kun etsittyä henkilöä ei ole hänen toistuvan vastustelunsa vuoksi kyetty luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä.

20 Tästä on todettava, että puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohdassa säädetään yleisesti, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää etsityn henkilön luovuttamisesta ”tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin”.

21 Siltä osin kuin erityisesti on kyse luovuttamismenettelyn viimeisestä vaiheesta, puitepäätöksen 23 artiklan 1 kohdassa säädetään, että etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

22 Tämä periaate konkretisoituu puitepäätöksen 23 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan etsitty henkilö luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.

23 Unionin lainsäätäjä on kuitenkin hyväksynyt eräitä poikkeuksia tästä säännöstä, kun se on säätänyt yhtäältä, että asianomaiset viranomaiset sopivat uudesta luovuttamisajankohdasta tietyissä puitepäätöksen 23 artiklan 3 ja 4 kohdassa määritellyissä tilanteissa, ja toisaalta, että etsitty henkilö luovutetaan tällöin kymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta luovuttamispäivästä.

24 Tarkemmin puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä todetaan, että jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan puitepäätöksen 23 artiklan 2 kohdan mukaisessa määräajassa jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on sovittava uudesta luovuttamispäivästä.

25 On siis ilmeistä, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdassa ei rajoiteta nimenomaisesti niiden uusien luovuttamisajankohtien lukumäärää, joista asianomaiset viranomaiset voivat sopia, jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan jonkin ylivoimaisen esteen vuoksi.

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä viitataan nimenomaisesti vain tilanteeseen, jossa etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan jonkin ylivoimaisen esteen vuoksi ”[puitepäätöksen 23 artiklan] 2 kohdan mukaisessa määräajassa” eli ”kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys”.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii siis, onko puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ilmaistu sääntö sovellettavissa tilanteisiin, joissa sen vuoksi, että ylivoimainen este on ilmennyt tämän määräajan päättymisen jälkeen, etsittyä henkilöä ei ole kyetty luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä.

28 Tältä osin on yhtäältä todettava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan sanamuodon mukainen tulkita ei välttämättä estä tätä soveltamista.

29 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 25 kohdassa, on niin, että jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä ylivoimaisen esteen vuoksi, edellytyksen siitä, että tätä henkilöä ei kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys, on jo lähtökohtaisesti oltava täyttynyt, jotta tämä ensimmäinen uusi luovuttamispäivä on vahvistettu.

30 Toisaalta unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (tuomio 19.12.2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, 34 kohta ja tuomio 16.11.2016, Hemming ym., C-316/15, EU:C:2016:879, 27 kohta).

31 Ottamalla käyttöön uusi yksinkertaistettu ja tehokkaampi järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi puitepäätöksellä pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 28 kohta ja tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 76 kohta).

32 Tässä yhteydessä puitepäätöksen 23 artiklan tarkoituksena on sen 15 ja 17 artiklan tavoin erityisesti oikeudellisen yhteistyön nopeuttaminen asettamalla eurooppalaisia pidätysmääräyksiä koskevien päätösten tekemiselle määräaikoja, joita jäsenvaltioiden on noudatettava (ks. vastaavasti tuomio 30.5.2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 58 kohta ja tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 29 ja 33 kohta).

33 Se, että katsottaisiin, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi saada hyväkseen uutta määräaikaa etsityn henkilön luovuttamista varten, jos häntä ei käytännössä kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä ylivoimaisen esteen vuoksi, merkitsisi tälle viranomaiselle velvollisuutta, joka on mahdoton täyttää, eikä se millään tavoin edesauttaisi oikeudellisen yhteistyön nopeuttamisen tavoitteen saavuttamista.

34 Lisäksi puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohtaa on tulkittava ottaen huomioon myös sen 23 artiklan 5 kohta.

35 Viimeksi mainitussa säännöksessä säädetään, että jos etsitty henkilö on puitepäätöksen 23 artiklan 2–4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.

36 Tästä seuraa, että jos puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohtaa olisi tulkittava siten, että sen ensimmäisessä virkkeessä ilmaistua sääntöä ei sovelleta, jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä ylivoimaisen esteen vuoksi, kyseinen henkilö olisi tässä tilanteessa tapauksen yksityiskohdista riippumatta päästettävä vapaaksi, jos hän on edelleen säilöön otettuna, koska säännöksessä tarkoitettu määräaika on päättynyt.

37 Tämä tulkinta rajoittaisi siis huomattavasti puitepäätöksen mukaisten menettelyjen tehokkuutta ja olisi näin ollen esteenä sillä tavoitellun päämäärän, joka on oikeudellisen yhteistyön helpottaminen ottamalla käyttöön tehokkaampi järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi, täysimääräiselle saavuttamiselle.

38 Tämä tulkinta voisi lisäksi johtaa etsityn henkilön vapauttamiseen tilanteissa, joissa viimeksi mainitun säilössäpidon jatkamisen perusteena ei ole se, että täytäntöönpanosta vastaava viranomainen ei olisi toiminut ripeästi, ja joissa henkilön säilöönoton kokonaiskesto ei ole liiallinen, kun otetaan huomioon muun muassa etsityn henkilön mahdollinen myötävaikutus menettelyn viivästymiseen, rangaistus, joka häntä uhkaa, ja tarvittaessa pakenemisen vaara (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 59 kohta).

39 Näin ollen on katsottava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että asianomaisten viranomaisten on myös sovittava uudesta luovuttamispäivästä tämän säännöksen nojalla, jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa kyseisen säännöksen nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä ylivoimaisen esteen vuoksi.

40 Tätä päätelmää ei aseta kyseenalaiseksi velvollisuus tulkita puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohtaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 6 artiklan mukaisesti, jossa määrätään, että jokaisella on oikeus vapauteen ja turvallisuuteen (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 54 kohta).

41 Edellä 39 kohdassa esitetty puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan tulkinta merkitsee tosin, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ei välttämättä tarvitse vapauttaa etsittyä henkilöä, jos tämä on edelleen säilöön otettuna, jos kyseistä henkilöä ei kyetä luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen mukaisesti sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä ylivoimaisen esteen vuoksi.

42 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 37 kohdassa, tämä tulkinta ei kuitenkaan edellytä etsityn henkilön säilössäpidon jatkamista, koska puitepäätöksen 12 artiklassa säädetään, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössäpitoa jatkettava, ja väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä tämän lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.

43 Tässä yhteydessä on niin, että kun asianomaiset viranomaiset sopivat toisesta uudesta luovuttamispäivästä puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan mukaisesti, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi päättää jatkaa etsityn henkilön säilössäpitoa yhdenmukaisesti perusoikeuskirjan 6 artiklan kanssa vain, jos luovuttamismenettely on toteutettu riittävän ripeästi ja säilössä pitäminen ei siis ole kestoltaan liiallinen. Tämän varmistaakseen kyseisen viranomaisen pitää tarkastaa konkreettisesti kyseinen tilanne ja ottaa huomioon kaikki merkitykselliset seikat (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 58 ja 59 kohta).

44 Näissä olosuhteissa on ratkaistava, onko täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen sovittava toisesta uudesta luovuttamispäivästä puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan nojalla pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa etsityn henkilön toistuva vastustelu on estänyt hänen luovuttamisensa kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen mukaisesti sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä.

45 Tältä osin on todettava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan eri kieliversioissa on jonkin verran eroavaisuutta siltä osin kuin kyse on säännöksen ensimmäisessä virkkeessä esitetyn säännön soveltamisedellytyksistä.

46 Säännöksen kreikan-, ranskan-, italian-, portugalin-, romanian- ja suomenkielisten versioiden mukaan säännön soveltaminen edellyttää, että luovuttamiseen ei kyetä jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi; säännöksen joissakin muissa, kuten espanjan-, tšekin-, tanskan-, saksan-, kreikan-, englannin-, hollannin-, puolan-, slovakin- ja ruotsinkielisissä, versioissa viitataan pikemminkin siihen, että luovuttamiseen ei kyetä sellaisten olosuhteiden vuoksi, joihin asianomaiset jäsenvaltiot eivät voi vaikuttaa.

47 Unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen yhtenäisen tulkinnan välttämättömyys estää sen, että epävarmassa tilanteessa tietyn säännöksen tai määräyksen sanamuotoa tarkasteltaisiin erikseen, ja edellyttää päinvastoin, että sitä tulkitaan sen laatijan todellisen tahdon ja laatijan tavoitteleman päämäärän mukaisesti ottaen huomioon muun muassa kaikilla kielillä laaditut versiot (ks. vastaavasti tuomio 20.11.2001, Jany ym., C-268/99, EU:C:2001:616, 47 kohta ja tuomio 19.9.2013, van Buggenhout ja van de Mierop, C-251/12, EU:C:2013:566, 26 ja 27 kohta).

48 Tästä näkökulmasta on korostettava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdassa käytetyt sanat perustuvat yksinkertaistetusta menettelystä luovuttamisessa tehdyn yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohtaan.

49 Kun viimeksi mainitun määräyksen englannin- ja ruotsinkieliset versiot viittaavat olosuhteisiin, joihin asianomaiset jäsenvaltiot eivät voi vaikuttaa, on todettava, että kyseisen määräyksen espanjan-, tanskan-, saksan-, kreikan-, ranskan-, italian-, hollannin-, portugalin- ja suomenkieliset versiot puolestaan viittaavat ylivoimaiseen esteeseen.

50 Tätä yleissopimusta koskevan selitysmuistion eri kieliversioista käy ilmi, että sen 11 artiklan 3 kohdassa käytettyä ilmausta olisi tulkittava suppeasti siten, että kyse on tilanteesta, jota ei ole voitu ennakoida ja jonka syntymistä ei ole voitu estää. Tällä täsmennyksellä halutaan osoittaa, että mainitun yleissopimuksen sopimuspuolten lopullinen tarkoitus oli viitata ylivoimaisen esteen käsitteeseen sellaisena kuin se tavallisesti ymmärretään, minkä vahvistaa kyseiseen selitysmuistioon sisältyvä esimerkkien luettelo.

51 Lisäksi komission ehdotuksen (KOM(2001) 522 lopullinen), joka johti puitepäätöksen antamiseen, perusteluiden eri kieliversioissa viitataan yksinkertaistetusta menettelystä luovuttamisessa tehtyyn yleissopimukseen ja toistetaan mainittuun selitysmuistioon sisältyvät, edeltävässä kohdassa mainitut selitykset. Perusteluiden espanjan-, tanskan-, saksan-, englannin-, hollannin- ja ruotsinkielisissä versioissa viitataan jopa nimenomaisesti ylivoimaisen esteen käsitteeseen niiden olosuhteiden, joihin asianomaiset jäsenvaltiot eivät voi vaikuttaa, käsitteen ulottuvuuden täsmentämiseksi.

52 Nämä eri seikat osoittavat osaltaan, että se, että tietyissä kieliversioissa on käytetty viimeksi mainittua käsitettä, ei merkitse, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena olisi ollut, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ilmaistua sääntöä sovellettaisiin muihin tilanteisiin kuin niihin, joissa etsittyä henkilöä ei ole kyetty luovuttamaan jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi.

53 Unionin oikeuden eri aloilla vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että ylivoimaisen esteen käsitteen on ymmärrettävä tarkoittavan sellaisia epätavallisia ja ennalta arvaamattomia olosuhteita, joihin siihen vetoavan ei ole ollut mahdollista vaikuttaa ja joiden seurauksia ei olisi voitu välttää kaikesta noudatetusta huolellisuudesta huolimatta (ks. vastaavasti tuomio 18.12.2007, Société Pipeline Méditerranée et Rhône, C-314/06, EU:C:2007:817, 23 kohta; tuomio 18.3.2010, SGS Belgium ym., C-218/09, EU:C:2010:152, 44 kohta ja tuomio 18.7.2013, Eurofit, C-99/12, EU:C:2013:487, 31 kohta).

54 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on kuitenkin todettu myös, että ylivoimaisen esteen käsitteen sisältö ei ole samanlainen kaikilla unionin oikeuden soveltamisaloilla, vaan sen merkitys on määritettävä sen oikeudellisen yhteyden mukaan, jota sen vaikutusten on tarkoitettu koskevan (tuomio 18.12.2007, Société Pipeline Méditerranée et Rhône, C-314/06, EU:C:2007:817, 25 kohta; tuomio 18.3.2010, SGS Belgium ym., C-218/09, EU:C:2010:152, 45 kohta ja tuomio 18.7.2013, Eurofit, C-99/12, EU:C:2013:487, 32 kohta).

55 Näin ollen siltä osin kuin kyse on puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta ylivoimaisen esteen käsitteestä, on otettava huomioon puitepäätöksen rakenne ja tarkoitus tulkittaessa ja sovellettaessa ylivoimaisen esteen osatekijöitä, sellaisina kuin ne ilmenevät unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä (ks. analogisesti tuomio 18.12.2007, Société Pipeline Méditerranée et Rhône, C-314/06, EU:C:2007:817, 26 kohta).

56 Tältä osin on muistettava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohta muodostaa poikkeuksen puitepäätöksen 23 artiklan 2 kohdassa vahvistetusta säännöstä. Näin ollen puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ylivoimaisen esteen käsitettä on tulkittava suppeasti (ks. analogisesti tuomio 14.6.2012, CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, 24 ja 25 kohta ja tuomio 18.7.2013, Eurofit, C-99/12, EU:C:2013:487, 37 kohta).

57 On lisäksi korostettava, että puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan sanamuodosta seuraa, että ylivoimaisen esteen ilmeneminen voi olla perusteena etsityn henkilön luovuttamista koskevan määräajan pidentämiselle vain, jos tämä ylivoimainen este merkitsee, että kyseistä henkilöä ”ei kyetä” luovuttamaan määräajassa. Pelkästään mainitun henkilön luovuttamisen vaikeutuminen ei siis voi olla tämän säännöksen ensimmäisessä virkkeessä mainitun säännön soveltamisen perusteena.

58 Tässä yhteydessä on tosin ilmeistä, että sitä, että etsitty henkilö vastustelee luovuttamistaan, voidaan pätevästi pitää asianomaisten viranomaisten kannalta epätavallisena olosuhteena, johon viranomaisella ei ole ollut mahdollista vaikuttaa.

59 Sen sijaan sitä, että tietyt etsityt henkilöt vastustelevat luovuttamistaan, ei lähtökohtaisesti voida pitää ennalta arvaamattomana olosuhteena.

60 A fortiori pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa etsitty henkilö oli vastustellut jo ensimmäistä luovuttamisyritystä, sitä, että hän vastusteli myös toista luovuttamisyritystä, ei tavallisesti voida pitää ennalta arvaamattomana. Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa, sama koskee myös sitä, että lentokoneen lentäjä kieltäytyy päästämästä väkivaltaista matkustajaa lennolle.

61 Edellytyksestä, jonka mukaan olosuhde voi kuulua ylivoimaisen esteen piiriin vain, jos sen seurauksia ei olisi voitu välttää kaikesta noudatetusta huolellisuudesta huolimatta, on todettava, että asianomaisilla viranomaisilla on käytettävissään keinoja, joiden avulla ne useimmiten voivat nujertaa etsityn henkilön vastustelun.

62 Ei siis voida sulkea pois sitä, että nämä viranomaiset turvautuvat tiettyihin pakkokeinoihin etsityn henkilön vastustelua vastaan kansallisessa lainsäädännössään säädetyin edellytyksin ja kyseisen henkilön perusoikeuksia noudattaen.

63 On myös mahdollista yleisesti ajatella turvautumista sellaisiin liikennevälineisiin, joiden käyttöä etsityn henkilön vastustus ei voi tehokkaasti estää. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee myös, että pääasiassa kyseessä olevat viranomaiset ovat lopulta ehdottaneet tällaista ratkaisua.

64 Näin ollen ei voi olla kokonaan poissuljettua, että poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi on objektiivisesti katsoen ilmeistä, että asianomaiset viranomaiset eivät voineet ennakoida sitä, että etsitty henkilö vastustelee luovuttamista, ja että tästä luovuttamiselle aiheutuvia seurauksia ei voida välttää kaikesta näiden viranomaisten osoittamasta huolellisuudesta riippumatta. Tässä tapauksessa puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä vahvistettua sääntöä sovelletaan.

65 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on siis tutkittava, onko pääasiassa osoitettu tällaisten olosuhteiden olemassaolo.

66 Lisäksi siltä osin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi päätellä, että pääasiassa etsityn henkilön toistuvaa vastustelua ei voida pitää puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna ylivoimaisena esteenä, on ratkaistava, merkitseekö tämä päätelmä sitä, että täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen ei enää tarvitse sopia uudesta luovuttamispäivästä sen vuoksi, että puitepäätöksen 23 artiklassa vahvistetut määräajat ovat päättyneet.

67 Vaikka puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohdassa säädetään selvästi, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää henkilön luovuttamisesta puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa, tämän säännöksen sanamuodon nojalla ei voida riittävällä tavalla määrittää sitä, onko eurooppalainen pidätysmääräys yhä pantava täytäntöön näiden määräaikojen päättymisen jälkeen, eikä erityisesti sitä, pitääkö täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ryhtyä luovuttamiseen puitepäätöksen 23 artiklassa vahvistettujen määräaikojen päättymisen jälkeen ja onko sen tätä varten sovittava uudesta luovuttamispäivästä pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kanssa (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 34 kohta).

68 Tältä osin on huomattava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vastavuoroisen tunnustamisen periaate, joka on oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, tarkoittaa puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan, että jäsenvaltiot ovat lähtökohtaisesti velvollisia panemaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 36 kohta).

69 Kun otetaan huomioon yhtäältä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanovelvollisuuden keskeinen luonne puitepäätöksellä perustetussa järjestelmässä ja toisaalta se, ettei siinä säädetä nimenomaisesti tämän velvollisuuden ajallisen voimassaolon rajoittamisesta, puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohtaan kirjatun säännön ei siis voida tulkita tarkoittavan sitä, että puitepäätöksen 23 artiklassa vahvistettujen määräaikojen päättymisen jälkeen täytäntöönpanosta vastaava

oikeusviranomainen ei voi enää sopia pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kanssa uudesta luovuttamisen ajankohdasta, tai sitä, että täytäntöönpanojäsenvaltiolla ei enää ole velvollisuutta jatkaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanomenettelyä (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 37 kohta).

70 On lisäksi todettava, että vaikka unionin lainsäätäjä on nimenomaisesti täsmentänyt puitepäätöksen 23 artiklan 5 kohdassa, että sen 23 artiklan 2–4 kohdassa säädettyjen määräaikojen päättyminen merkitsee, että jos etsitty henkilö on tällöin edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi, se ei ole antanut näiden määräaikojen päättymiselle mitään muuta vaikutusta eikä etenkään säätänyt, että määräaikojen päättyminen veisi asianomaisilta viranomaisilta mahdollisuuden sopia luovuttamispäivästä puitepäätöksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai että se vapauttaisi täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanovelvollisuudesta (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 38 kohta.)

71 Lisäksi sellainen puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohdan ja 23 artiklan tulkinta, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ei pitäisi enää ryhtyä etsityn henkilön luovuttamiseen eikä sopia tätä varten uudesta luovuttamispäivästä pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kanssa puitepäätöksen 23 artiklassa mainittujen määräaikojen päättymisen jälkeen, voisi aiheuttaa haittaa puitepäätöksen tavoitteelle nopeuttaa ja yksinkertaistaa oikeudellista yhteistyötä, koska tämä tulkinta voisi muun muassa pakottaa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion antamaan toisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen, jotta uuden luovutusmenettelyn järjestäminen puitepäätöksessä säädetyissä määräajoissa on mahdollista (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 40 kohta).

72 Edellä esitetystä seuraa, ettei pelkästään puitepäätöksen 23 artiklassa vahvistettujen määräaikojen päättyminen voi poistaa täytäntöönpanojäsenvaltiolta velvollisuutta jatkaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanomenettelyä ja ryhtyä etsityn henkilön luovuttamiseen, ja asianomaisten viranomaisten on sovittava tätä varten uudesta luovuttamispäivästä (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 42 kohta).

73 Tällaisessa tilanteessa puitepäätöksen 23 artiklan 5 kohdasta seuraa, että tässä artiklassa vahvistettujen määräaikojen päättymisen vuoksi etsitty henkilö on päästettävä vapaaksi, jos hän on edelleen säilöön otettuna.

74 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että esitettyihin kysymyksiin on vastattava seuraavasti:

— Puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen sopivat uudesta luovuttamispäivästä tämän säännöksen nojalla, kun etsittyä henkilöä ei ole kyetty hänen toistuvan vastustelunsa vuoksi luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä, siltä osin kuin kyseiset viranomaiset eivät poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ole voineet ennakoida tätä vastustelua ja kun sen seurauksia luovuttamiselle ei ole voitu välttää kaikesta näiden viranomaisten noudattamasta huolellisuudesta huolimatta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkistettava.

— Puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohtaa ja 23 artiklaa on tulkittava siten, että kyseiset viranomaiset ovat edelleen velvollisia sopimaan uudesta luovuttamispäivästä kyseisessä 23 artiklassa vahvistettujen määräaikojen päätyttyä.

## Oikeudenkäyntikulut

75 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS, 23 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen sopivat uudesta luovuttamispäivästä tämän säännöksen nojalla, kun etsittyä henkilöä ei ole kyetty hänen toistuvan vastustelunsa vuoksi luovuttamaan kymmenen päivän kuluessa tämän säännöksen nojalla sovitusta ensimmäisestä uudesta luovuttamispäivästä, siltä osin kuin kyseiset viranomaiset eivät poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ole voineet ennakoida tätä vastustelua ja kun sen seurauksia luovuttamiselle ei ole voitu välttää kaikesta näiden viranomaisten noudattamasta huolellisuudesta huolimatta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkistettava.**

**Puitepäätöksen 2002/584, sellaisena kuin se on muutettuna puitepäätöksellä 2009/299, 15 artiklan 1 kohtaa ja 23 artiklaa on tulkittava siten, että kyseiset viranomaiset ovat edelleen velvollisia sopimaan uudesta luovuttamispäivästä kyseisessä 23 artiklassa vahvistettujen määräaikojen päätyttyä.**

Allekirjoitukset